

Pienryhmätapaamiset

- 1. tapaaminen: yhteenveto MyCoursesiin, 2. version palautus 26.4.
- 17.4. palautus: kuka palauttaa, kuka kommentoi? (tapaaminen 23.-26.4.)
- 24.4. palautus: kuka palauttaa, kuka kommentoi? (tapaaminen 29.4.-3.5.)

Kotitehtävät: tutkimuspäiväkirja

- Selvensikö kirjoittaminen työhön liittyviä ajatuksia, esimerkkejä?
- Mitä sellaista päiväkirja sisältää, mitä saatat ehkä tarvita myöhemmin?

Kotitehtävät: Lähteet ja viittaaminen

- Monitieteisyyteen liittyvät asiat (lähteiden löytäminen & ymmärtäminen)
- Lähteiden lähteet (kuinka pitkälle seurata)
- Milloin tarvitaan viite ja milloin ei?
- Nimi-vuosijärjestelmä, numeroviitejärjestelmä

Tutkimuksellinen lukutaito

- Kyky hahmottaa, omaksua, analysoida, hyödyntää ja tuottaa tietoa

Hurtig, Johanna – Laitinen, Merja – Uljas-Rautio, Katriina (2010): Ajattele itse! Tutkimuksellisen lukutaidon perusteet. PS-kustannus, Jyväskylä.

Lähteiden etsimisen tavoitteita

- Oman työn sijoittaminen kenttään
- Välineiden etsiminen omaan työhön
- Omien valintojen argumentointi
- Merkityssuhteiden rakentaminen
- Tuen hakeminen omille väitteille
- Miellekartat sopivat myös lukemisen suunnitteluun!

Lukemisen tavoitteita

- Perusteellinen kokonaisnäkemys aiheesta
- Yleiskuva aiheesta
- Yksityiskohtainen tieto
- Ilman tavoitetta lähteiden etsiminen ja lukeminen voi pikemminkin häiritä kuin edistää kirjoittamista!

Lukemisen tapoja

- Lineaarinen, syventävä
 - Mahdollistaa ymmärtämisen, kriittisyyden, päättelyn ja toisen näkökulman huomioidun
 - Vaarana jumittua yksityiskohtiin
- Silmäilevä tai skannaava
 - Nopeaa
 - Sopii suurten tietomäärien hahmottamiseen tai yksittäisten tietojen etsimiseen
- Taloudellisuus!

Lukemisprosessi

- Kirjallisuuden etsiminen
- Tekstin kokonaisuuden hahmottaminen (Miten teksti liittyy tietämyksiin?)
- Tavoitteen asettaminen (Mitä haluan tältä tekstiltä?)
- Kysymysten esittäminen (Mikä tekstissä on oleellista? Miten se liittyy omaan työhöni?)
- Lukeminen tarpeen mukaan
- Muistiinpanot, miellekartat (hidastaa lukemista mutta nopeuttaa ymmärtämistä ja hyödyntämistä)
- Prosessointi
- Lukemisen annin konkreettinen hyödyntäminen omassa tekstissä

Mikä vaikuttaa sujumiseen?

- Asenne
- Olosuhteet
- Teksti (helppous, tuttuus)

- Keskustelkaa tutkimukseen liittyvistä lukotottumuksistanne.

- Mikä lukemisessa sujuu?
- Mikä aiheuttaa haasteita?
- Millaisilla hyvillä käytänteillä voitte edistää tehokasta lukemista?

Lähdekirjallisuuden käyttö

- Tavoitteena tekstien välinen dialogi: kirjoittaja äänessä, lähteet tukevat (ei pitkiä referointijaksoja)
- Muiden ajatusten / tutkimustulosten käyttäminen, ei toistaminen

Äänet

- Alan yleinen tieto
- Oma ääni
- Lähteet
- Miten tietää, mikä on alan yleistä tietoa?
- Jos lähde ei ole merkitty, tieto tulkitaan omaksi.

Viittausjärjestelmät

- Harvardin järjestelmä eli nimi-vuosijärjestelmä
- Numeroviittausjärjestelmä / aakkosnumerojärjestelmä
- Alaviitejärjestelmä / loppuviitejärjestelmä...
- Viitteidenhallintaohjelmat

Tekstiviite: Harvardin järjestelmä

- Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että... (Mäki 1980, s. 50).
- Virta (1987, s. 90–93) on esittänyt, että...

Tekstiviite: Numeroviitejärjestelmä

- Suunnittelussa tulee ottaa huomioon, että... [1, s. 50].
- Virta [2, s. 90–93] on esittänyt, että...

Kysymyksiä

- Mitä merkitään viitteeseen, jos lähteen kirjoittaja ei ole tiedossa?
- Ensi käden vs. toisen käden lähteet (toisen käden lähteitä ei suositella; tekstiviitteestä on selvittävä, että kyse on toisen käden lähteestä)
- Milloin tarvitaan sivunumero?
- Milloin käytetään lisämerkintöjä (ks. esim. / vrt. kuitenkin)?

Lainaaminen

- Referointi (omin sanoin): suositeltavaa
 - Parafraasi
 - Ydinajatus tiivistettynä
 - Synteesi (useita lähteitä)
- Suorat sitaatit (tarkkuus)
 - Lainausmerkit (1–3 riviä)
 - Sisennys + pienempi fontti (ei lainausmerkkejä)
 - Milloin perusteltua?

Esimerkkejä / harjoituksia:

- Tiivistäminen:
 - <http://www.uefap.com/writing/exercise/cite/citeex1.htm>
- Sitaatti:
 - <http://www.uefap.com/writing/exercise/cite/citeex8.htm>
- Synteesi:
 - http://www.uefap.com/writing/exercise/cite/cit_wat.htm

Referointitapoja (1)

- Sisältöpainotteinen viittaus
 - Ideaaliyhteisön piirteitä ovat vapaaehtoisuus, demokraattisuus ja tasa-arvoisuus (Lehtonen 2009, s. 43).

Referointitapoja (2)

- Asiantuntijapainotteinen viittaus
 - Hyyppän (2008, s. 58) mukaan perusluottamus on yksi yhteisöllisyyden rakennusaine.

Laajan kokonaisuuden referointi

- "Paketointitekniikka":
 - Rajataan referoinnin alku paljastamalla lähteen kirjoittajat (*Mäkelä ym. tarkastelevat...*)
 - Tuodaan muissa virkkeissä esiin, että kyse on samasta tutkimuksesta (*Heidän tutkimuksessaan...*)
 - Rajataan referoinnin loppu tekstiviitteellä

Teollinen rakentaminen ei kuitenkaan ole ongelmatonta. Jakobson (2005) näkee teollisessa rakentamisessa suunnittelua rajoittavina tekijöinä yksiköiden toistuvuuden ja tekniikan läheisen niveltymisen asemakaavasuunnitteluun. Hän pitää tärkeänä teollisen rakentamisen hyötyjen huolellista selvittämistä epäillen kuitenkin samalla järjestelmärakentamisen edustajien usein liioittelevan kustannussäästöä. Teollisen rakentamisen ongelmat saattavat vaikuttaa siihen, että... (Jakobson 2005, s. 45–48).

Näkökulma referoitavaan lähteeseen

- Kirjoittaja ei ota kantaa (raportointi)
- Kirjoittaja on samaa / eri mieltä (kommentointi / arviointi)
- Kyseessä on kirjoittajan pointti, jota lähde tukee (lähteestä etäännyminen)

Referointiverbejä

- ehdottaa, esittää, huomauttaa, ilmaisee, jatkaa, kirjoittaa, kuvaa, käsittelee, lisää, mainitsee, sanoo, selostaa, toteaa, tuo esille tai julki, luettelee, listaa, nimeää, nimittää, kutsuu...
- arvelee, harkitsee, havaitsee, huomaa, olettaa, otaksuu, pohtii, tarkastelee, uskoo...
- on jotakin mieltä, korostaa, painottaa, tähdentää, vertaa, arvioi, pitää jonakin...
- väittää, kieltää, kiistää, kumoo, vastustaa, epäilee, hylkää, torjuu, yhtyy jonkun ajatuksiin, myöntää...
- arvioi, laskee, mittaa, tilastoi, määrittää, määrittelee, kerää, analysoi, erittelee...

Tehtävä: esimerkkitekstit

- Etsi suora sitaatti. Onko sen käyttö perusteltua? Miten kirjoittaja on sitonut sen omaan työhönsä?
- Etsi sisältopainotteinen ja asiantuntijapainotteinen viittaus. Miksi arvelet kirjoittajan valinneen juuri tämän viittaustavan?
- Etsi kohta, jossa useampi virke liittyy samaan lähteeseen. Miten viittaus on tehty?
- Miten kirjoittaja kommentoi / arvioi käyttämäänsä lähteitä?
- Millaisia kielellisiä ilmauksia lainaamiseen käytetään? Mitä merkityksiä ne tuovat lainaukseen?
- Löytyykö tekstistä alan yleistä tietoa, ja miten se erottuu muusta?